

10 Závěr

V předešlém textu je předložen souhrnný přehled vývoje římského práva v zásadních periodách římských dějin ve vztahu k právním lhůtám.

Tak, jako se v různých obdobích měnily a vyvíjely jednotlivé právní instituce a s nimi se přetvářel právní systém, byly inovovány právní normy. Od strnulého, ryze formálního vzoru, se přecházelo k propracovanějším a účinnějším formám práva. Tento vývoj s sebou přinášel i nové právní dokumenty. Jejich společným rysem však vždy bylo (a vždy i bude), že zaváděly časové lhůty.

Čas je jednou z mála konstant lidského světa. A i když byl v minulosti počítán a měřen jinak než dnes, jeho tok je po věky neměnný a každému člověku je jej dáno jen omezené množství.

Proto i když římské právo za období, které přesahuje celé tisíciletí, přistoupilo a opět upustilo od mnoha právních institucí, zavedlo a opět zrušilo velký počet druhů soudních řízení, lhůty (byť různě dlouhé) byly, jsou a budou používány od počátku právní historie v nezměněné podobě.

Moderní právní věda nachází své kořeny v římském právu, a právě lhůty jsou jedním ze svorníků mezi minulostí a současností. Dnes již v některých případech není zcela zřejmé, co mělo po uplynutí té které lhůty nastat a jak dlouhá byla, ale z dochovaných pramenů je patrné, že co se jednotlivých lhůt – časových úseků týká, byly přebrány i do dnešního práva.